

Pestprotocol

1 Doel van het pestprotocol

Het pestprotocol heeft als doel dat alle leerlingen zich in hun schoolperiode veilig kunnen voelen, zodat ze zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen leerlingen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.

Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen, stellen we alle leerlingen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan.

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij leerlingen op de Voshaar.

In het pestprotocol wordt beschreven wat pesten is en wat er op onze school aan gedaan wordt.

2 Pesten, nadere omschrijving

Pesten is systematisch geweld (psychisch of lichamelijk) van een leerling of een groep leerlingen ten opzichte van een of meer slachtoffers (klasgenoten), die zich gekwetst en buitengesloten voelen en niet (meer) in staat zijn om zich te verdedigen.

Iemand van de fiets aftrekken: dat kan plagen zijn maar ook pesten. Het is plagen als de leerlingen aan elkaar gewaagd zijn: de ene keer doet de één iets onaardigs, de andere keer is het de ander. Het is een spelletje, niet altijd leuk, maar nooit echt bedreigend.

Pesten is wel bedreigend en gebeurt niet zomaar een keer, maar iedere dag weer, soms een jaar lang of langer achter elkaar. Bij pesten wordt een slachtoffer uitgezocht om de baas over te spelen op een heel bedreigende manier.

Naast openlijke vormen van pesten (uitschelden, vernederen, kleineren, slaan) komen ook vormen van pesten voor die niet zichtbaar zijn. Bijvoorbeeld als een kind altijd wordt buitengesloten, nooit ergens aan mee mag doen, op geen enkel feestje wordt uitgenodigd.

3 Signalen van pesterijen

Signalen van pesten kunnen onder andere zijn:

- schelden, scheldnamen geven;
- stukmaken, afpakken of verstoppen van eigendommen;
- nadoen, imiteren;
- naropen, uitlachen, belachelijk maken;
- fysiek geweld.

Ook via internet of de telefoon kan er gepest worden. Via de mail, app, telefoontjes en chats kunnen scheldwoorden, beledigingen en bedreigingen geuit worden, door zowel bekende als onbekende mensen.

Mogelijke oorzaken van pesten kunnen zijn:

- een problematische thuissituatie;
- buitengesloten voelen;
- voortdurend in een niet-passende rol geduwd worden;
- voortdurend competitie met anderen willen aangaan;
- voortdurend strijd om macht in de klas of op het plein;
- zich minder voelen dan de rest, door onderpresteren of andere redenen.

Leerlingen die (mogelijk) gepest worden kunnen onder andere de volgende signalen laten zien:

- niet meer naar school willen;
- niet meer over school vertellen;
- vaak hoofdpijn of buikpijn hebben;

- niet buiten willen spelen;
- bepaalde kleren niet meer aan willen;
- prikkelbaarboos of verdrietig zijn.

4 Uitgangspunten bij het pestprotocol op de Voshaar

1. Als pesten en pestgedrag plaatsvindt, ervaren we dat als een probleem op onze school zowel voor de leerkrachten als de ouders, de leerlingen, de gepeste leerlingen, de pesters en de “zwijgende” groep leerlingen.
2. De school heeft een inspanningsverplichting om pestgedrag te voorkomen en aan te pakken door het scheppen van een veilig pedagogisch klimaat waarbinnen pesten als ongewenst gedrag wordt ervaren en in het geheel niet wordt geaccepteerd.
3. Leerkrachten en onderwijsondersteunend personeel moeten tijdig inzien en alert zijn op pestgedrag in algemene zin. Indien pestgedrag optreedt, moeten leerkrachten en onderwijsondersteunend personeel duidelijk stelling en actie ondernemen tegen dit gedrag.

De verantwoordelijkheid blijft te allen tijde liggen bij de leerkrachten.

4. Wanneer pesten, ondanks alle inspanningen weer optreedt, voert de school de uitgewerkt protocollaire procedure uit.

5 Aanpak op de Voshaar

De aanpak is primair gericht op preventief handelen.

Tijdens de lessen groepsvorming komen thema's gericht op het leren omgaan met verschillen aan de orde.

In het begin van het schooljaar wordt in het kader van de groepsvorming aandacht besteed aan onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, rollen in een groep, aanpak van ruzies etc.

Andere werkvormen zijn ook denkbaar, zoals; spreekbeurten, rollenspelen, regels met elkaar afspreken over omgaan met elkaar en groepsopdrachten.

Het voorbeeldgedrag van de leerkrachten (en thuis de ouders/verzorgers) is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken.

Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en de leerlingen wordt niet geaccepteerd.

Leerkrachten horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen.

Een effectieve methode om pesten te stoppen of binnen de perken te houden, is het afspreken van regels voor de leerlingen.

6 Schoolregels met betrekking tot pesten

De schoolregels gelden op school en op het plein. De regels die van invloed is op de omgang met elkaar en pesten, is:

- Stop is stoppen

Daarnaast zijn helpende regels:

- We fluisteren in de gang
- We wandelen op de gang
- Als de bel gaat, meteen opruimen en naar binnen gaan

Leerlingen kunnen in de eigen groep een aanvulling geven op deze vastgestelde schoolregels, in overleg met de leerkracht.

Die aanvulling wordt opgesteld, door en met de groep, dit zijn de zogenaamde kapstokregels.

7 Aanpak van pestgedrag en ruzies

De medezeggenschapsraad, directie en het personeel van de Voshaar verklaren het volgende:

1. Pesten is een wezenlijk en groot probleem. Pestgedrag is schadelijk tot zeer schadelijk voor kinderen, zowel voor slachtoffers als voor pesters. Dit ernstige probleem leidt tot de noodzaak van een aanpak, in het bijzonder door ouders en leerkrachten.
2. De medezeggenschapsraad, directie en personeel moeten zo goed mogelijk samenwerken met leerlingen en ouders om het probleem 'pesten' op te lossen.
3. De ondertekenaars van dit probleem verplichten zich tot het volgende:

hulp bieden aan het gepeste kind

Steun bieden aan het kind dat gepest wordt:

- ♦ Naar het kind luisteren en haar/zijn probleem serieus nemen.
- ♦ Met het kind overleggen over mogelijke oplossingen.
- ♦ Samen met het kind werken aan oplossingen.
- ♦ Zo nodig zorgen dat het kind deskundige hulp krijgt, bijvoorbeeld een sociale vaardigheidstraining.

a. *hulp bieden aan de pester*

Steun bieden aan het kind dat zelf pest:

- ♦ Met het kind bespreken wat pesten voor een ander betekent.
- ♦ Het kind helpen om op een positieve manier relaties te onderhouden met andere kinderen.
- ♦ Het kind helpen om zich aan regels en afspraken te houden.
- ♦ Zo nodig zorgen dat het kind deskundige hulp krijgt, bijv. een sociale vaardigheidstraining.

b. *hulp bieden aan de zwijgende middengroep*

De middengroep betrekken bij de oplossingen van het pestprobleem:

- ♦ Met de kinderen praten over pesten en over hun eigen rol daarbij.

- ♦ Met de kinderen overleggen over mogelijke oplossingen en over wat ze zelf kunnen bijdragen aan die oplossingen.
- ♦ Samen met de kinderen werken aan oplossingen, waarbij ze zelf een actieve rol spelen.

c. *hulp bieden aan de leerkrachten*

- ♦ De leerkrachten en de rest van de schoolorganisatie informatie geven over pesten als algemeen verschijnsel en over het aanpakken van pesten in de eigen groep en de eigen school.
- ♦ Werken aan het tot stand brengen van een algemeen beleid van de school rond veiligheid en pesten waar de hele school bij betrokken is.

d. *hulp bieden aan de ouders*

De ouders steunen:

- ♦ Ouders die zich zorgen maken over pesten, serieus nemen.
- ♦ Informatie en advies geven over pesten en de manieren waarop pesten kan worden aangepakt.
- ♦ In samenwerking tussen school en ouders het pestprobleem aanpakken.
- ♦ Zo nodig ouders doorverwijzen naar deskundige ondersteuning.

- e. *het bewust maken en bewust houden van alle betrokkenen van het probleem*
- f. *het gericht voorlichten van alle betrokkenen van de school*
- g. *het bewust worden van het hebben van een vertrouwenspersoon op school*
- h. *het aanleggen van toegankelijke, goede informatie over het probleem "pesten"*

4. Elke twee jaar wordt dit protocol geëvalueerd en zo nodig bijgesteld.

5. Een afschrift van dit protocol wordt aan alle ouders beschikbaar gesteld.

In de praktijk:

Wanneer leerlingen elkaar pesten en/of ruzie met elkaar hebben proberen zij en wij:

STAP 1:

Leerlingen proberen er eerst samen zelfstandig uit te komen.

STAP 2:

Op het moment dat één van de leerlingen er niet uitkomt heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de juf of meneer voor te leggen.

STAP 3:

De leerkracht/pleinwacht brengt de leerlingen bij elkaar voor een oplossingsgesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterij op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken. Bij herhaling van pesterij/ruzie tussen dezelfde leerlingen volgen sancties (zie consequenties).

STAP 4:

Bij herhaaldelijke pestgedrag/ruzies neemt de leerkracht duidelijk stelling en voert een gesprek met de leerling die pest/ruzie maakt. De fases van bestraffen treden in werking (zie consequenties). Ouder(s)/verzorger(s) worden geïnformeerd over het pestgedrag en de genomen maatregelen. Leerkrachten zijn verplicht het pestgedrag bij te houden in het pestdocument in parnassys.

Opmerking: Het is erg belangrijk om pesten snel en adequaat aan te pakken, pesten mag en kan niet te lang duren vanwege formaliteiten.

Mogelijke maatregelen in een stappenplan

Stap 1

- Een of meerdere pauzes binnen blijven
- Nablijven tot alle leerlingen naar huis vertrokken zijn
- Het beschrijven van het pestgedrag door de dader, wat betreft de toedracht en zijn/haar rol in het pestprobleem.
- Door een gesprek: bewustwording voor wat hij met het gepeste kind uithaalt.
- Afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komen aan het einde van iedere week (voor een periode) in een kort gesprek aan de orde.
- Ouders telefonisch informeren over genomen maatregelen

Stap 2

- Een gesprek met de ouders, als de maatregelen uit stap 1 op niets uitlopen. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het pestprobleem te maken.

Stap 3

- Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals de schoolcoach, de schoolarts, GGD of maatschappelijk werk.

Stap 4

- Bij aanhoudend pestgedrag kan ervoor gekozen worden om een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen, binnen de school.

Stap 5

- In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden (zie bijlage "schorsing en verwijdering"). De school zal alles in het werk stellen om schorsingen te voorkomen.

